

СИЛАБУС навчальної дисципліни «КЛІНІЧНА ГЕМАТОЛОГІЯ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Вища
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	6,11
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4.0 Загальна кількість години – 120 год, із яких: лекцій – 16 год, лабораторних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
Факультет, кафедра	Ветеринарна медицина, паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробника	Викладач: КОРЧАН Леонід, канд. Вет. н., доцент кафедри Контакти: ауд. 69. (паразитологія та інвазійні хвороби) e-mail: parazitologia@pdaa.edu.ua URL: https://www.pdaa.edu.ua/people/korchan-leonid-mykolayovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	«Цитологія, ембріологія та гістологія тварин», «Фізіологія тварин», «Клінічна діагностика».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями для розуміння предметної області професійної діяльності. ЗК 4. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <i>Фахові:</i> ФК 1. Уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання
Результати навчання	РН1. Виявляти навички самостійної і командної роботи, гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідницькій діяльності та професійному спілкуванні. РН2. Уміти обирати ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування продуктивних, непродуктивних та екзотичних тварин, знати і розуміти особливості поведінки та психічної діяльності.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають змогу набути таких навичок, як: учіння працювати в команді, володіння прийомами ефективної аргументації і комунікативними здібностями, розуміння професійної та етичної відповідальності, здібність до аналізу і критики прийнятих рішень, розуміння необхідності навчання та особистісного розвитку протягом усього життя	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення з загальними та спеціальними питаннями клінічної ветеринарної гематології, знання якої потрібні в професійній діяльності ветеринарного лікаря.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Основи гематології та морфологічна характеристика клітин крові. Тема 2. Еритроцитарна та лейкоцитарна патологія. Тема 3. Гемостаз, тромбоцитарні порушення та геморагічні захворювання. Тема 4. Особливості картини крові при захворюваннях та гемотрансфузія.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<i>За джерелом знань:</i> 1) лекція 2) бесіда <i>Практичні методи:</i> 1) практичні заняття <i>За логікою:</i> 1) узагальнення 2) конкретизація <i>За ступенем керівництва:</i> <i>Методи самостійної роботи вдома:</i> завдання самостійної роботи	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені в додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів викладання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань або неучасті в заходах поточного контролю за відповідний вид навчальної діяльності виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю, окрім тих, які проводилися під час аудиторних занять. Відпрацювання пропущених заходів поточного контролю здійснюється виключно з метою оцінювання результатів навчання, які не були оцінені у встановлені строки. Здобувач, який не з'явився без поважної причини на екзамен, вважається таким, що має підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження екзамену для

	ліквідації підсумкової академічної заборгованості (FX) допускається двічі: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету, за участю викладачів відповідної кафедри. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F має право повторно опанувати освітній компонент.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності які регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ, Кодексом академічної доброчесності ПДАУ. На факультеті функціонує Комісія з академічної доброчесності, яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотримання норм та принципів академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Обов'язковими вимогами є: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної і наукової діяльності. Процедура розгляду порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти регламентована Кодексом академічної доброчесності ПДАУ.
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі здійснюється відповідно до Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету. Студент при опануванні дисципліни може використовувати продукт згенерований ШІ, але при цьому несе особисту відповідальність за зміст та результати роботи, підготовленої із використанням систем штучного інтелекту. Використання ШІ не звільняє студента від дотримання принципів академічної доброчесності, вимог законодавства щодо авторського права та захисту персональних даних, а також не повинно підміняти його самостійну пізнавальну діяльність. Факт використання системи штучного інтелекту під час підготовки академічної роботи підлягає обов'язковому розкриттю із зазначенням використаного інструмента та мети його застосування. Інструменти ШІ можуть використовуватись здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації, генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування завдань, візуалізації інформації для підготовки презентації. У разі використання у завданні текстів, зображень, відпрацювати. даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання, подання згенерованих ШІ результатів як власного

	результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. У разі встановлення факту таких порушень здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання і презентацію за новою темою.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ. Здобувач вищої освіти може опанувати рекомендований онлайн-курс та перезарахувати здобуті результати навчання як частину навчальної дисципліни. Перезарахування може відбуватися упродовж семестру, у якому відбувається опанування освітнього компонента, проте не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок оскарження контрольних заходів урегульовано Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ. Результат оцінювання можна оскаржити не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
1. Корчан М. І., Корчан Л. М. Клінічна діагностика хвороб тварин : навч. посіб. Полтава, 2021. 324 с. 2. Влізло В.В., Слівінська Л.Г., Максимович І.А., Леню М.І., Галяс В.Л. Лабораторна діагностика у ветеринарній медицині: довідник / В.В. Влізло та ін. – Львів : Афіша, 2014. – 152 с. 3. Томчук В.А., Грищенко В.А., Цвіліховський В.І. Ветеринарна біохімія : підручник / В.А. Томчук, В.А. Грищенко, В.І. Цвіліховський. – К. : Видавничий центр НУБіП України, 2022. – 375 с. 4. Лаповець Л.Є., Лебедь Г.Б., Ястремська О.О. Клінічна лабораторна діагностика: підручник / Л.Є. Лаповець, Г.Б. Лебедь, О.О. Ястремська. – К. : ВСВ «Медицина», 2021. – 472 с. 5. Клінічна діагностика хвороб тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.М. Безуха. – Біла Церква, 2017. 544 с.	

6. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин / [В.І. Левченко, В.І. Головаха, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка. – К.: Аграрна освіта, 2010. 437 с.
 7. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Бондар В.О., Якимчук І.М., Іванченко Н.Ю. Клінічна діагностика хвороб тварин. Частина 1. Інструментальні методи дослідження серця тварин: навчальний посібник. К., "ЦП"КОМПРИНТ". 2017. 126 с.
 8. Sirois, M. *Laboratory Procedures for Veterinary Technicians*. 5th ed. St. Louis: Elsevier, 2016.
 9. Zajac, A. M., Conboy, G. A., Little, S. E. *Veterinary Clinical Parasitology*. 9th ed. Hoboken: John Wiley & Sons, 2021.
 10. *The Veterinary Laboratory and Field Manual*. 3rd ed. UK: VetBooks, 2021.
 11. Quinn, P. J., Markey, B. K., Leonard, F. C. *Veterinary Microbiology and Microbial Disease*. 2nd ed. Chichester: Wiley-Blackwell, 2011.
 12. *Textbook of Veterinary Clinical and Laboratory Diagnosis*. 2nd ed. UK: VetBooks, 2019.
- Допоміжні**
13. Ветеринарна клінічна біохімія / М.І. Карташов, О.П. Тимошенко, Д.В. Кібкало та ін.; За ред. М.І. Карташова та О.П. Тимошенко – Харків.: Еспада, 2010.400 с.
 14. Грушанська Н.Г., Цвіліховський М.І., Долецький С.П. 4. Мілька В. І. Рентгенодіагностика. Вінниця : Нова книга, 2005. 352 с.
 15. Морозенко Д. В., Тимошенко О. П. Дослідження сечі собак і котів у діагностиці внутрішніх хвороб: навчальний посібник. Харків. ППВ «Нове слово», 2012. 106 с.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, протокол від 01.09.2026 №7

Додаток 1.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Експрес опитування	Виконання завдань на лабораторному занятті	Виконання завдань по самостійній роботі	Підготовка виступу з презентацією	
Тема 1. Основи гематології та морфологічна характеристика клітин крові.	2	9	8	6	25
Тема 2. Еритроцитарна та лейкоцитарна патологія.	2	9	8	6	25
Тема 3. Гемостаз, тромбоцитарні порушення та геморагічні захворювання	2	9	8	6	25
Тема 4. Особливості картини крові при захворюваннях та гемотрансфузія	2	9	8	6	25
Усього балів	8	36	32	24	100

Шкала та критерії оцінювання

Поточний контроль:

▪ **Експрес опитування (0-2);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	здобувач не дав відповідь на поставлене питання.
1	здобувач дав неповну відповідь на поставлене питання.
2	здобувач дав повну відповідь на поставлене питання.

▪ **виконання завдань на лабораторному занятті (0-3);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	практична робота виконана, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано дослідницькі методи, аргументовано висновки, що дає можливість досягти високого рівня (80-100%) формування компетентностей і досягнення результатів навчання
2	практична робота виконана, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано дослідницькі методи, аргументовано

	висновки, що дає можливість досягти високого рівня (60-79%) формування компетентностей і досягнення результатів навчання
1	практична робота виконана, в якій здобувач вищої освіти в повному обсязі розкрив тему, використав дослідницькі методи, сформулював висновки, але вони не містять обґрунтування, що не дає в повній мірі можливість знати основні поняття про інвазійні хвороби птахів та досягти достатнього рівня (60-80%) формування компетентностей і досягнення результатів навчання
0	практична роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів

▪ **виконання завдань із самостійної роботи (0-8);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена в повному об'ємі, містить новітню інформацію, без помилок або з незначною кількістю помилок. У висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного та практичного матеріалу, проявлений творчий підхід, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання
6	З.в.о. опанував тему самостійної роботи й надав ґрунтовну відповідь з відповідною термінологією (90 % потрібної інформації), що свідчить про розуміння логічної послідовності дій кінолога під час виконання його роботи.
5	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (80-90% потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми, описує умови утримання та розведення екзотів; визначає особливості перебігу захворювань та методи лікування; вміє збирати анамнестичні дані.
4	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (60-79% потрібної інформації), що свідчить про розуміння логічної послідовності дій кінолога під час виконання його роботи.
3	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (40-59% потрібної інформації), що свідчить про розуміння логічної послідовності дій кінолога під час виконання його роботи.
2	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (25-39% потрібної інформації), що свідчить про розуміння логічної послідовності дій кінолога під час виконання його роботи.
1	З.в.о. надав коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 25 % потрібної інформації), що свідчить про розуміння логічної послідовності дій кінолога під час виконання його роботи.
0	відсутність виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів

- **підготовка виступу з презентацією (0 – 6 балів за кожне завдання):**

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	З.в.о. підготував презентацію та доповів її на занятті. Привів багато прикладів і надав ґрунтовну відповідь на поставлені питання.
5	З.в.о. підготував презентацію та доповів її на занятті. Привів приклади і надав відповідь на поставлені питання. (80 % потрібної інформації)
4	З.в.о. підготував презентацію та доповів її на занятті. Привів приклади і надав відповідь на поставлені питання. (75 % потрібної інформації)
3	З.в.о. підготував презентацію та доповів її на занятті. Привів приклади і надав відповідь на поставлені питання. (65 % потрібної інформації)
2	З.в.о. дав не повну відповідь на поставлене питання (40% потрібної інформації). Має деякі розбіжності у формулюваннях.
1	З.в.о. дав лише часткову відповідь на питання (менше 20 %). Має значні розбіжності у формулюваннях при відповіді на питання.
0	З.в.о. не дав відповіді на поставлене питання

Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінки результатів досягнення навчальної мети з дисципліни на завершальному етапі. Проводиться з матеріалу курсу в об'ємі програми - **залік**.